

Силабус
навчальної дисципліни
Практикум з декоративно-прикладної творчості
2025-2026 навчальний рік

Освітня програма «СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ТЕХНОЛОГІЇ)»
Рівень вищої освіти другий (магістерський)
галузь знань 01 Освіта/ Педагогіка
спеціальність 014 Середня освіта (за спеціалізаціями)
спеціалізація 014.10 Середня освіта (Технології)
кваліфікація: магістр з середньої освіти (Технології)

Викладач (і)	Маргарита ПОГРЕБНЯК
Посилання на сайт	https://edu.bdpu.org/my/courses.php
Контактний тел.	+380666053118
Е-mail викладача:	ritasplashrgx69@gmail.com mh_pohrebniak@bdpu.org.ua
Графік консультацій	Субота 11:10-12:30

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
5/150	20	20	110	залік

Семестр: 3

Мова навчання: українська

Ключові слова: декоративно-прикладна творчість, ремесла, промисли, рукоділля, вжиток.

Мета та предмет курсу: поглиблення практичних навичок здобувачів освіти у створенні складних художніх виробів, формування індивідуального творчого почерку та опанування повного циклу розробки декоративного об'єкта — від ідеї та ескізу до готового виставкового експоната.

Компетентності та програмні результати навчання:

ЗК 1. Знання й розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості.

ЗК 8. Здатність грамотно спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, виявляти повагу та цінувати українську національну культуру; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження.

ФК 7. Здатність до творчого процесу, а саме: генерування ідей, висування гіпотез, фантазування, асоціативного мислення тощо.

ФК 8. Здатність до оцінного судження, розвитку художньо-творчих нахилів і здібностей, оволодіння дієвими знаннями з формотворення, колористики й орнаментики, методикою креативного пошуку, образною мовою пластичного мистецтва та технологіями художньої обробки матеріалів.

ФК 10. Здатність застосовувати знання сучасної техніки та технології, графічної, інформаційної грамотності, практичні вміння та навички проєктної, конструкторської, виробничої діяльності у практиці технологій, креслення та гурткової роботи.

ФК 12. Здатність обробляти сировину та матеріали, виготовляти вироби за допомогою ручних, електрифікованих інструментів і технологічного обладнання, використовуючи нормативно-технологічну документацію та системи управління якістю.

ФК 14. Здатність до комплексного планування, організації та здійснення навчальних проєктів, підготовки аналітичної звітної документації, презентацій, портфоліо.

ПР 3. Демонструвати знання з розробки технологічної послідовності виготовлення виробів, їх матеріально-технічної та виробничої складових.

ПР 4. Використовувати знання теоретичних основ та історії національного декоративно-ужиткового мистецтва.

ПР 7. Організовувати творчу проєктно-технологічну та предметно-перетворювальну діяльність на уроках технологій та на заняттях у гуртках.

ПР 9. Виконувати ескізне проєктування, креслення деталей та складальних одиниць, розробляти технологічну послідовність виготовлення виробу, оформляти портфоліо та презентувати їх.

ПР 10. Здійснювати традиційні та новітні види художньої обробки матеріалів, виготовляти вироби декоративно-ужиткового мистецтва та технічної творчості.

Зміст курсу:

Тема 1. Концептуалізація творчого задуму в сучасному арт-дизайні.

Методи формування унікальної художньої ідеї. Аналіз ринку сучасного мистецтва. Розробка дизайн-бордів та вибір стилістичного спрямування майбутнього виробу. Створення філософського підґрунтя авторського проєкту.

Тема 2. Практикум з художнього ткацтва: гобелен та неткані техніки.

Опанування техніки ткацтва на примітивних рамах. Створення декоративного гобелена з використанням фактурної пряжі, трав, стрічок. Технологія створення «нетканого гобелена» (килимове вишивання) для сучасних арт-об'єктів.

Тема 3. Традиційне та авторське писанкарство: воскова технологія.

Інструментарій (писачки) та барвники. Символіка та поділ поверхні яйця. Послідовність нанесення воскового малюнка. Вивчення регіональних особливостей української писанки та експерименти з авторським розписом на керамічних формах.

Тема 4. Декоративний розпис: Самчиківська та Опішнянська традиції.

Стилістичні відмінності від Петриківки: масивність форм, колірна гама. Технологія підготовки основи (дерево, картон). Практичне виконання композиції «Дерево життя» у Самчиківському стилі з акцентом на символізм образів.

Тема 5. Вузликоче плетіння: макраме в сучасному інтер'єрі.

Вивчення базових та декоративних вузлів макраме. Створення великогабаритних інтер'єрних панно або підвісних конструкцій. Поєднання вузликового плетіння з дерев'яними та металевими елементами.

Тема 6. Технології роботи з солом'яною та кукурудзяною лляною тканиною.

Підготовка природної сировини: замочування, розщеплення. Плетіння об'ємних фігур та плоских стрічок (зубчатка, плетениця). Створення декоративних павуків (солом'яних оберегів) як зразків кінетичного народного мистецтва.

Тема 7. Ювелірне мистецтво: робота з дротом та епоксидною смолою.

Технологія художнього гнуття та плетіння дротом (мідь, латунь) без пайки. Поєднання металу з природними матеріалами (сухоцвіти, каміння) за допомогою епоксидної смоли. Створення комплекту авторських прикрас.

Тема 8. Реновація та художній апсайклінг у творчості.

Філософія сталого споживання в мистецтві. Трансформація вживаних предметів побуту в арт-об'єкти. Використання змішаних технік для надання старим речам нової художньої цінності.

Тема 9. Менеджмент виставкової діяльності та передпродажна підготовка.

Правила пакування, транспортування та експонування виробів. Створення брендингу майстра: логотип, візитівка, сторінка в соцмережах. Розрахунок собівартості та ціноутворення творчої роботи.

Тема 10. Підсумкова виставка-захист магістерських проєктів.

Організація камерної виставки. Публічний виступ із презентацією результатів творчої діяльності. Аналіз відповідності готового виробу концептуальному задуму. Професійна дискусія та оцінювання.

Методи навчання: словесні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, ілюстрування), наочні (відео та фото), практичні, майстер-класів, мультимедійні, проекти, самостійне спостереження, опора на життєвий досвід студента, проблемного викладання (проблемна дискусія), виконання проєктів, вправи.

Методи контролю і самоконтролю у навчанні: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, комбіноване опитування, письмовий і тестовий контроль, самоконтроль і самооцінка, портфоліо та захист проєктів.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами («Положення про академічну доброчесність у Бердянському державному педагогічному університеті» (<http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/akademdobrochesnist-sayt.pdf>)), а саме: самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: сервісні програмні засоби загального призначення (персональний комп'ютер, загальнонавчівані комп'ютерні програми й операційні системи, програмні засоби для контролю і вимірювання знань, умінь і навичок студентів); електронні бази даних (електронні енциклопедії, підручники, посібники, довідники та словники; бібліотеки електронної наочності).

Система оцінювання та вимоги: внутрішня університетська 100-бальна шкала. Після вивчення навчальної дисципліни їх результати переводяться у національну 4-бальну шкалу та окремо конвертуються в шкалу ECTS шляхом ранжування навчальних досягнень.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
90-100	відмінно	зараховано	A (відмінно)
65-89	добре		BC (добре)
50-64	задовільно		DE (задовільно)

35-49	незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно		F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Узагальнені критерії оцінювання:

- «відмінно/А», 90–100 балів – здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, уміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, уміє використовувати набуті компетентності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування й нахили;
- «добре/В», 78–89 балів – здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи й задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна;
- «добре/С», 65–77 балів – здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, у цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок;
- «задовільно/Д», 58–64 бали – здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання й розуміння основних положень; із допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;
- «задовільно/Е», 50–57 бали – здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні (обсяг набутих компетентностей здобувача відповідає мінімальним критеріям);
- «незадовільно/FX», 35–49 балів – здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу (до 20 %);
- «незадовільно/F», 1–34 бали – здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання й відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль та самостійна робота										Залік	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	50	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основні

1. Антонович Є. А., Захарчук-Чугай Р. В., Станкевич М. Є. Декоративно-прикладне мистецтво. Львів: Світ, 1999. 272 с.
2. Бебешко Л. Вишивальні традиції України: «білі» та «писані» сорочки. Харків: КСД, 2021. 160 с. (Важливо для тем поєднання технік Mix-media).
3. Гулей О. В. Декоративно-прикладне мистецтво: Навчальний посібник. Суми: Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2010. 152 с.
4. Кара-Васильєва Т., Чегусова З. Декоративне мистецтво України ХХ століття. У пошуках «великого стилю». Київ: Либідь, 2005. 280 с.
5. Манько В. Українська народна писанка. Львів: Свічадо, 2008. 80 с.
6. Никорак О. Українська народна тканина (XIX–XX ст.). Львів: Інститут народознавства НАН України, 2004. 584 с.
7. Павлович Я. Ю. Основи декоративно-прикладного мистецтва: навч. посіб. Київ: Кондор, 2017. 216 с.
8. Титаренко В. П. Народні промисли та ремесла України: навчальний посібник. Полтава: ПНПУ, 2011. 230 с.
9. Тищенко О. Р. Історія декоративно-прикладного мистецтва України (XIII–XVIII ст.). Київ: Либідь, 1992. 192 с.
10. Хаттян Н. В. Макраме: крок за кроком. Харків: Клуб сімейного дозвілля, 2015. 96 с.

Додаткові

1. Іттен Й. Мистецтво кольору: Суб'єктивний досвід і об'єктивне пізнання як шлях до мистецтва. Київ: ArtHuss, 2022. 96 с.
2. Крутенко Н. Українська кераміка. Київ: Либідь, 2002. 252 с.
3. Мельник В. Українська витинанка. Київ: Мистецтво, 2008.
4. Міту Стороні. Стресостійкість. Прості поради, як жити в сучасному світі. Київ: Книголав, 2021. 272 с.
5. Норман Д. Дизайн для кращого світу. Значущий, стійкий, орієнтований на людство. Київ : ArtHuss, 2024. 352 с.
6. Селівачов М. Лексикон українського орнаменту (іконографія, номінація, стилістика, композиція). Київ: Ант, 2005. 408 с.

7. Сидорович С. Художня тканина західних областей УРСР. Київ: Наукова думка, 1979.
8. Федорчук О. Українські народні прикраси з бісеру. Львів: Свічадо, 2007. 120 с.

Інтернет-ресурси

1. <https://authenticukraine.com.ua/>
2. <https://honchar.org.ua/>
3. <https://artsandculture.google.com/>
4. <https://www.behance.net/>
5. <https://naurok.com.ua/>
6. <https://vseosvita.ua/>